

Datum 26 augustus 2020
Behandeld P.A. Menting
Onderwerp Verstedelijkingsstrategie MRA

Aan:
Colleges van Burgemeester en Wethouders
Colleges van Gedeputeerde Staten
Dagelijks Bestuur Vervoerregio

Geachte Colleges en Dagelijks Besturen,

Op 13 februari 2020 en 2 juli 2020 informeerde ik u over het belang, waarom, wat en hoe van de Verstedelijkingsstrategie MRA (tot 2030 en 2030-2050). In deze brief treft u actuele informatie aan over de inhoudelijke stand van zaken, het bestuurlijk werkatelier en de deelregionale raden- en statensessies in september a.s. en het vervolgproces in de Bestuurlijke Overleggen Rijk-regio van eind 2020 en 2021 en in de MRA zelf.

Verstedelijkingsstrategie

De Verstedelijkingsstrategie is onze eigen, gezamenlijke strategie waarmee de MRA met het Rijk (en met andere partners) de koers uitzetten naar een duurzame en economische sterke metropool voor iedereen. Toekomstbestendig en evenwichtig; een internationale topregio met een hoge kwaliteit van leefbaarheid met elkaar versterkende lokale samenlevingen en kernen. Niet alles kan daarbij tegelijk. Het vereist slimme keuzen en een samenhangende aanpak met meer slagkracht en waar mogelijk versnelling. De Verstedelijkingsstrategie brengt samenhang en volgorde in de grote hoeveelheid lopende programma's/projecten, gemaakte afspraken en transitie. Het verstedelijkingsconcept wordt opgebouwd uit drie onderdelen: het inhoudelijke verstedelijkingsconcept, de fasering van integraal te ontwikkelen gebieden en een investeringsstrategie.

Urgentie en inbreng MRA-deelnemers

De urgentie is hoog, gezien de grote en complexe uitdagingen en hoge ambities, waar we voor staan op het gebied van wonen, mobiliteit, werken, verduurzaming, landschap en leefbaarheid, gecombineerd met de relatief geringe ruimte, die we daarvoor hebben. Dat vereist majeure keuzes, die we als MRA niet alleen willen en kunnen nemen. Draagvlak binnen de MRA is voor de Verstedelijkingsstrategie voorwaardelijk voor afspraken tussen de MRA en het Rijk. De MRA Verstedelijkingsstrategie wordt onderdeel van de landelijke omgevingsagenda. Dit is de agenda van de Nationale Omgevingsvisie, de NOVI. De Verstedelijkingsstrategie moet daarom ook goed aansluiten bij de Provinciale Omgevingsvisies (POVI's) en de (nog op te stellen) gemeentelijke omgevingsvisies en –agenda's.

Uw betrokkenheid en inbreng zijn daarom essentieel. De inbreng van u als MRA-deelnemer komt tot stand in de MRA-platforms. Daarnaast wordt u regelmatig geïnformeerd over de verstedelijkingsstrategie door middel van informatiebrieven en bijeenkomsten.

Stand van zaken

In de Rijk-regiostuurgroep Verstedelijkingsstrategie zijn in het najaar van 2019 diverse centrale keuzevraagstukken over de verstedelijking aan de orde gekomen, zoals:

- sociaal-maatschappelijke effecten van verstedelijking;
- combineren van wonen en werken;
- sturen op en ruimtelijke reserveringen t.b.v. werklocaties;
- sturen op en ruimtelijke reserveringen t.b.v. klimaatadaptatie, in relatie tot wonen, werken, landschap;
- inpasbaarheid energietransitie t.o.v. wonen, werken, recreatief-, agrarisch, natuurgebruik en cultuurlandschap;
- toekomst van het landschap t.o.v. energietransitie, economische ontwikkeling en woningbouw;
- modaliteiten van mobiliteit netwerkstrategie als dragers van verstedelijkingsopgaven;
- de impact van keuzen t.b.v. de internationale bereikbaarheid;
- distributielogistiek.

Deze bestuurlijke vraagstukken concurreren met elkaar voor de beschikbare ruimte, maar zullen in samenhang leiden tot een effectieve Verstedelijkingsstrategie. In het BO MIRT van 20 november 2019 zijn de bestuurlijke uitgangspunten (ontwikkelprijncipes) voor de Verstedelijkingsstrategie afgesproken tussen regio en Rijk.

Bestuurlijk Overleg Leefomgeving

In Bestuurlijk Overleg Leefomgeving (BOL) van 8 juni 2020 is met de ministeries van BZK, I&W en EZK een aantal concrete inhoudelijke afspraken gemaakt over de Verstedelijkingsstrategie. Dit betreft voornamelijk het woningprogramma tot 2030 in samenhang met prioriteiten bereikbaarheid, het evenwichtig spreiden (10%) van de werkgelegenheidsgroei over een aantal stadsharten, prioritaire no-regret-maatregelen voor het oplossen van capaciteitsproblemen in de energienetwerken en verdere uitwerking van deze afspraken voor enkele integraal te ontwikkelen gebieden.

Afgelopen tijd hebben ambtelijke gebiedsgesprekken plaatsgevonden met deelname en inbreng uit de deelregio's. Aan de hand daarvan is inhoudelijke verdieping aangebracht in het verstedelijkingsconcept, en wel op twee niveaus:

- systeemniveau (hele MRA en daarbuiten): water, ecologie, energie en mobiliteit in grote lijnen;
- gebiedsniveau (binnen de MRA): concretere thema's wonen, werken en voorzieningen.

Er is veel inhoudelijk materiaal (in verhaallijnen en kaartmateriaal) naar boven gekomen, passend bij de karakteristiek per gebied. Het verstedelijkingsconcept heeft daarmee meer handen en voeten gekregen, wat zijn beslag zal krijgen in een nog op te stellen rapport. Tijdens het bestuurlijk werkatelier MRA en de deelregionale raads- en statensessies zal dit nader toegelicht en besproken worden.

Agenda bestuurlijk werkatelier MRA 4-9-2020

Op 4 september wordt een bestuurlijk werkatelier gehouden waaraan zowel bestuurders deelnemen vanuit het platform Ruimte, als Mobiliteit en Economie. Het atelier is zonder de aanwezigheid van de Rijksvertegenwoordigers. De resultaten van de bovengenoemde gebiedsgesprekken vormen de input van het atelier. Daarnaast heeft het Rijk/regio-deelproject Investeringsstrategie (financiering en bekostiging) een eerste verkenning gemaakt van mogelijke contouren van een strategie. De agenda is als volgt:

- Presentatie en inhoudelijk gesprek over belangrijke vraagstukken en keuzen: worden de oplossingsrichtingen en de integrale gebieden herkend en bij welke ligt de bestuurlijke urgentie? Waar liggen de kansen en schuurpunten? Voor welke zaken zijn in bestuurlijke zin Rijk/regio-afspraken nodig?

- Korte presentatie over relevante aspecten van een mogelijke investeringsstrategie;
- Brainstormgesprek over strategische inzet naar het Rijk (na Prinsjesdag en in opmaat naar het nieuwe Regeerakkoord);
- Korte toelichting opzet deelregionale raden- en Statensessies;
- Vervolgafspraken.

Het werkatelier is belangrijk voor zowel alle voorbereidingen richting het BO MIRT van 25 november 2020 als voor het zorgvuldige vervolgproces MRA, de deelregio's, de gemeenten en provincies. De planning van alle overleggen treft u aan in de bijlage.

Gesprekspunten deelregionale raden- en statensessies september 2020

De afspraken in de MRA verstedelijkingsstrategie komen terecht in de landelijke omgevingsagenda. De Verstedelijkingsstrategie start daarbij uiteraard niet bij nul. Er wordt voortgebouwd op besluiten die op regionaal, gemeentelijke en provinciaal niveau genomen zijn en ook nog genomen worden (o.a. versnelling woningbouwlocaties, woondeal, Plabeka, nota's over landschap, lokale omgevingsvisies).

Het is daarom belangrijk dat raden en staten goed betrokken worden bij de Verstedelijkingsstrategie. Vanwege de coronacrisis konden afgelopen voorjaar de geplande raden- en statensessies en het MRA-congres niet doorgaan. Deze zijn nu gepland voor september aanstaande. In deze sessies komt het volgende aan de orde:

- Context en aanpak van de MRA Verstedelijkingsstrategie en wat er in het proces tot nu toe al aan input uit lopende (lokale of deelregionale) projecten en de MRA agenda 2.0 is meegenomen (toelichtende presentatie);
- In welke mate zijn de verstedelijkingsvraagstukken herkenbaar en hoe worden deze geduid?
- Hoe wordt er aangekeken tegen het polycentrisch verstedelijkingsconcept en de bestuurlijke ontwikkelprincipes?
- Specifieke verstedelijkingsopgaven, die lokaal/deelregionaal spelen en de urgentie daarvan; wat wordt aan inhoudelijke ideeën meegeven?
- Hoe gemeenten en provincies in hun besluitvorming over de eigen omgevingsvisie en agenda gebruik kunnen maken van de Verstedelijkingsstrategie;
- Het vervolgproces in 2020 en 2021 en hoe de raden en staten verder worden betrokken.

De uitkomsten vormen mede input voor de verdere uitwerking van de Verstedelijkingsstrategie in het vervolgproces binnen de MRA en met het Rijk.

In geval van fysieke ('live') bijeenkomsten worden uiteraard de coronarichtlijnen in acht genomen. Bestuurders zijn van harte uitgenodigd om deel te nemen en afsluitend ook te reflecteren op de bijeenkomst. Er is een (externe) gespreksleider vanuit de MRA beschikbaar om de bijeenkomst te begeleiden, net zoals dat bij de bijeenkomsten over de MRA-agenda 2.0 het geval was. De planning van de sessies staat aan het einde van deze brief.

Vervolgproces MRA en MRA-Rijk najaar 2020 en 2021

De ambities (met name het tempo in het proces) van de Verstedelijkingsstrategie zijn – mede door de coronacrisis – aangepast. Het bestuurlijke kernteam Verstedelijkingsstrategie streeft er naar om met het Rijk concrete afspraken te maken in het Bestuurlijk Overleg MIRT van 25 november 2020. Deze zullen met name gaan over wonen en mobiliteit en relevante daarmee samenhangende onderwerpen. Voor de koppeling met Samen Bouwen aan Bereikbaarheid (SBAB) zijn de ontwikkelprincipes en voorkeursvariant(en) van de netwerkstrategie van belang.

Naast Rijk/regio-actiepunten, vloeien er ook actiepunten voort die in MRA-verband (uitvoeringslijnen MRA-agenda) of op deelregionaal of lokaal niveau worden opgepakt. Het vervolgproces kent daarom twee sporen.

Het vervolgproces MRA-Rijk: Dit zijn de afspraken met het Rijk voor de verstedelijkingsstrategie die onder andere input zijn voor de landelijke omgevingsagenda. Besluiten worden hierover genomen in het BO MIRT en in het BOL. De planning is dat de Verstedelijkingsstrategie als integraal onderdeel van de Omgevingsagenda Landsdeel Noordwest wordt vastgesteld in het BO MIRT van najaar 2021. (De MRA vormt samen met Metropool Utrecht het Landsdeel Noordwest).

Het vervolgproces binnen de MRA: Dit zijn de afspraken die binnen de MRA worden vastgesteld over de gebiedsgerichte uitwerking van de Verstedelijkingsstrategie. Uiteraard dienen deze afspraken ook weer afgestemd worden met de lokale omgevingsvisies en -agenda's.

Contact en informatie

Het ambtelijk projectteam kan desgewenst in uw college een presentatie verzorgen. We houden de MRA-website actueel (<https://www.metropoolregioamsterdam.nl/project/verstedelijkingsstrategie>)

Voor meer informatie en vragen kunt u contact opnemen met Paul Menting

(p.menting@metropoolregioamsterdam.nl, 06 2256 2434) of Ton Bossink (bossinka@noord-holland.nl) of verstedelijkingsstrategie@metropoolregioamsterdam.nl.

Hoogachtend,

Namens het bestuurlijk team MRA Verstedelijkingsstrategie,

Marieke van Doorninck,

Voorzitter stuurgroep Rijk-regio en bestuurlijk team MRA Verstedelijkingsstrategie

Bestuurlijk team MRA Verstedelijkingsstrategie

Marieke van Doorninck, platform Ruimte

Jan de Reus, platform Mobiliteit en platform Ruimte

Maaïke Veeningen, platform Economie en platform Ruimte

Marja Ruigrok, platform Economie en platform Mobiliteit

Songül Mutluer, platform Ruimte, Portefeuillehoudersoverleg Bouwen en Wonen

Een afschrift van deze brief wordt verstuurd aan de Dagelijks Besturen van het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier, het Hoogheemraadschap van Rijnland, het Waterschap Amstel, Gooi en Vecht, en het Waterschap Zuiderzeeland.

Bijlage: overzicht deelregiosessies raden- en staten

Datum	Plaats/Regio	Tijd
Maandag 7 september	Provincie Noord-Holland	20.30 - 21.30 uur
Woensdag 16 september	Provincie Flevoland en Almere/Lelystad	19.00 - 21.00
Maandag 21 september (voorlopig)	Zaanstreek-Waterland	19.00 - 21.30 uur
Dinsdag 22 september	Amsterdam	Nog te bepalen
Woensdag 23 september	Zuid-Kennemerland/IJmond	20.00 - 22.00 uur
Dinsdag 29 september	Gooi- en Vechtstreek	19.00 - 20.30
Woensdag 30 september	Amstelland-Meerlanden	19.00 - 20.30